

Verslag

Onderwerp: Omgevingswerkgroep Buggenum

Plaats/datum bespreking: Buggenum, 11-04-2017

Voorzitter: Vivian van den Bosch en Jaap Spaans

1. Inleiding

Jaap Spaans, omgevingsmanager, opent de bijeenkomst en heet iedereen welkom. Vivian van den Bosch (ook omgevingsmanager) zit de vergadering voor.

2. Terugblik

Jaap heeft tijdens het welkomstwoord een korte terugblik gegeven op de eerdere sessies. Iedereen in deze groep was aanwezig bij de vorige kansensessies.

In hoeverre hebben jullie contact met de vorige groep van de kansensessies? Is het mogelijk om een vast gezicht voor ons te hebben?

We staan in nauw contact met de anderen. In het programma zijn een aantal vaste mensen die zich vooral zullen gaan bezighouden met dit soort sessies. Vorige keer ging het vooral om ruimtelijke kwaliteit, dus vooral landschapsarchitecten en dus andere mensen. We beloven wel dat we ons best doen zoveel mogelijk dezelfde gezichten laten zien.

Het wordt zeer betreurd dat de gemeente zich heeft afgemeld. Het is best denkbaar dat de gemeente nog enkele ruimtelijke ontwikkelingen in gedachten heeft die hierop van invloed kunnen zijn. Voor een volgende keer is het essentieel dat ze erbij zijn.

Vivian geeft aan dat we dit terugkoppelen aan de gemeente.

Er volgt een korte kennismakingsronde waarin iedereen kort zijn/haar eigen belang weergeeft.

Verschillende belangen die zijn genoemd:

- Droge voeten houden, maar ook het uitzicht bewaren.
- Droge voeten. Afwachtend, want hij verwacht weinig/geen invloed te hebben.
- Droge voeten. Bang voor dat het allemaal voor niks is, maar heeft goede hoop dat ze iets kunnen bereiken met elkaar.
- Geen persoonlijke belang naast de versterking. Buggenum is een mooie plaats om te leven en te werken. Er kunnen allerlei plannen bedacht worden, maar de prijskaartjes moeten onderdeel van het

proces zijn. Taxaties moeten worden meegenomen in de alternatieven, en het moet niet zo zijn dat het op een paar schouders terecht komt, die het moeten slikken. Ook moet het mooi wonen en leven blijven.

- Uitzicht niet verliezen.
- Zo natuurlijk mogelijke inrichting. Maak mooi Buggenum nog mooier.
- Hecht waarde aan dat de keuzes die gemaakt worden, herleidbaar moeten zijn. Mensen die een belang hebben dat uiteindelijk niet meegenomen wordt in het besluit, moeten duidelijk krijgen waarom dat niet het geval is.

3. Omgevingswerkgroep (OWG)

In de omgevingswerkgroep willen we gezamenlijk trechteren van oplossingsrichtingen tot aan voorkeursalternatief (VKA). Hierbij is het van belang dat de omgevingswerkgroep uit een juiste vertegenwoordiging bestaat van de verschillende belangen in Buggenum. Geconstateerd wordt dat alle belangen uitgenodigd zijn, maar dat niet iedereen aanwezig is.

Kan er iets gezegd worden over het doel van de OWG? M.n. tijdens de uitvoeringsfase? Men kan geïnformeerd worden door de aannemer, bijvoorbeeld over de bereikbaarheid en uitvoeringsmethode. Heeft ook te maken met continuïteit. Vraagstukken worden vanzelfsprekend wel anders. Tijdens de uitvoering gaat het bijvoorbeeld veel meer over hinderbeleving. Wij vinden het belangrijk dat mensen die het direct aangaat, betrokken blijven.

4. Uitleg proces tot voorkeursalternatief (VKA)

Vivian ligt het proces toe om te komen tot een VKA. Er verschillende oplossingsrichtingen vastgesteld door de stuurgroep, die nader onderzocht- en tegen elkaar afgewogen worden. Het programma bevindt zich nu in de verkenningsfase waarbij alle ruimte is voor ideeën en expertise vanuit de omgeving. Dat gebeurt op 3 manieren: omgevingswerkgroepen, ontwerpateliers en informatiebijeenkomsten.

In een ontwerpatelier staat de techniek meer centraal en praten direct belanghebbenden mee over oplossingsrichtingen en specifieke ontwerpvragestukken van een deel van een dijktraject. We voorzien voor Buggenum ook een ontwerpatelier. Het kan bijvoorbeeld gaan over inpassing van de dijk langs het koelwaterkanaal in relatie tot de jachthaven en de Dorpstraat.

We streven ernaar om voor een aantal dijktrajecten, waaronder Buggenum, de onderzoeken die we moeten doen, de ontwerpateliers en het overleg met andere overheden rond de zomer te kunnen afronden. Dit op zo'n manier dat de stuurgroep na de zomer een besluit kan nemen over het voorkeursalternatief.

Bij het bepalen van een voorkeursalternatief is het belangrijk dat het volgende duidelijk is:

- haalbaarheid (draagvlak, toekomstvast en rivierkundig goed);

- maakbaarheid qua inpassing en uitvoering;
- betaalbaarheid op hoofdlijnen.

Er is nog wel ruimte voor nadere detaillering. Dat volgt in de planuitwerking.

Belangrijke vragen en antwoorden:

Budget voor het gehele project is 220 miljoen? Wat voor gedeelte is beschikbaar voor Buggenum?
Budget is nog niet toebedeeld aan dijkprojecten. Voordeel van een groter projectprogramma is dat je flexibel bent. Nadeel is dat je nu nog niet zeker bent wat je per dijktraject kan besteden.

Als een reguliere grasdijk de kosten al helemaal dichttimmerd omdat dit de enige betaalbare oplossing is, dan hoef je al niet naar andere alternatieven te kijken. Hoe kijken jullie hier tegenaan? Het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) heeft een adagium 'sober, maar doelmatig', maar dat gaat niet alleen maar over geld. Eén van de dingen die we moeten doen, is dat we voordat we een voorkeursalternatief kunnen kiezen, globaal zicht moeten hebben op de kosten. Geldt ook voor waterstandsverlagingen bijvoorbeeld. De verschillende projecten hebben hier namelijk invloed op elkaar. Maar het budget is niet taakstellend. De 220 miljoen is een schatting voor de kosten van het project. Hoe de schadecompensatie, indien van toepassing, er precies uitziet, daar hebben we nu nog geen zicht op.

Wie zitten er in de stuurgroep en wie neemt de beslissing?

Keuzes worden voorgelegd aan de stuurgroep. De stuurgroep brengt advies uit aan Waterschap Limburg. Het waterschap is bevoegd gezag en neemt het formele besluit, in de vorm van een projectplan Waterwet. Daarnaast moet wel de provincie een goedkeuringsbesluit nemen, moet de gemeente haar bestemmingsplan wijzigen en vergunningen verlenen. Dit geheel wordt gecoördineerd (als één pakket besluiten) in procedure gebracht.

De stuurgroep bestaat uit de volgende partijen/mensen:

- Waterschap Limburg met dijkgraaf (Patrick van der Broeck) en portefeuillehouder (Rein Dupont)
- Gedeputeerde van de provincie Limburg (Daan Prevoo)
- HID van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland (was Jannita Robbertse, recent: Diana Beuting)
- 6 wethouders (o.a. Gemeenten Venlo)
- Directeur van het HWBP programma (Richard Jorissen)
- Directeur Generaal Ruimte en Water (Roald Laperre)

5. Inhoudelijke toelichting door Willemijn de Raadt

Klimaatscenario's als uitgangspunt voor de berekeningen stuit op weerstand door de vele onzekerheden daarin. Er is aangenomen dat klimaatverandering een bepaalde mate van extra water met zich meeneemt. Het W+ scenario is als uitgangspunt genomen en verankerd in de Wet. Hier moet mee gerekend worden in onze modellen.

Waarom moeten de dijken zoveel hoger?

Dat komt grotendeels uit achterstand van de oude norm. De voornaamste oorzaak voor het verhogen van de dijken is dus dat de norm in dit deel van Limburg niet overeenkomt met de wet.

Hoe zit het met andere riviermaatregelen in de regio zoals bijvoorbeeld bij de Spoorbrug? Wordt dat meegenomen in de berekeningen?

Oplossen van het hydraulische knelpunt bij de spoorbrug zit in het Deltaprogramma (provincie) voor evt. rivierverruiming. Deltaprogramma betreft vooral lange termijnmaatregelen. Hiervoor is nog geen financiering. Dat betekent dat de maatregelen nog niet is meegenomen in onze berekening. Over de wisselwerking tussen het Deltaprogramma en deze dijkverhoging vinden komende maanden gesprekken plaats. Op dit moment gaan we er niet vanuit dat een eventuele rivierverruiming een enorme invloed zal hebben over de aanleg van nieuwe dijken.

6. Ruimtelijke kwaliteit

We geven hier invulling aan door ook te kijken naar alternatieven die beter in het landschap passen. Vanaf het begin hebben we daar andere partijen bij betrokken die hier een handreiking in gegeven hebben.

7. Toelichting oplossingsrichtingen dijktraject

Vivian licht de verschillende oplossingsrichtingen per trace toe.

Sectie 1

Dijk langs de Dorpstraat: Dit alternatief krijgt geen draagvlak. 'Elk woord wat er aan besteed wordt is verloren energie'. Het feit dat dit nog laten zien wordt, wekt argwaan. De gemeente heeft besloten dat deze dijk er sowieso niet zou komen (gemeenteraadsbesluit). Niemand in Buggenum wil een dijk aan de Dorpstraat. Al die voorbesprekingen die we hebben gehad, resulteerden erin dat de gele lijn vorm gegeven zou worden. Hoe is het mogelijk dat ze toch nog op de kaart staan?

Het is bij ons bekend dat voor het oranje tracé geen draagvlak is bij de bewoners. Echter, iedere oplossingsrichting dient nader onderzocht te worden. Ook oplossingsrichtingen waarvoor geen draagvlak is. Het betekent niet dat bij weinig draagvlak het tracé er per definitie niet gaat komen. Het afwegingskader bestaat uit een breed scala aan afwegcriteria. Draagvlak is wel een belangrijke.

Er ligt op dit moment een dijk langs het koelwaterkanaal, en het gebied daarachter is nu een beperkt inundatiegebied (1b). 1c kan rekenen op het meeste draagvlak. Wordt er nog wat met 1c gedaan?

Er is nog geen kering. Is een van de issues. Je pakt hier mee ruimte van de rivier af. In principe wordt dit niet overstroombaar.

Als we hier bij elkaar zitten, dan willen we serieus genomen worden. We hebben al drie keer eerder gezegd, dat 1c onze voorkeur heeft.

Wat ons idee is, dat je het in ieder geval moet vergelijken met het versterken van de huidige kering. Stel dat Rijkswaterstaat over een tijd zegt dat het vernauwen van het rivierbed geen optie is, dan moeten wij ook alternatieve oplossingen onderzocht hebben.

Opmerking bewoners: Je zou een dijkversterking heel mooi kunnen combineren met een fietspad.

Sectie 2:

Er wordt hier niet weergegeven wat wij aangegeven hebben. We hebben tijdens vorige sessies al een ander voorstel gedaan, die we hier niet terug zien. We hebben toen ook aangegeven dat als we geen demontabele dijk hebben, dat we dan de gele optie willen. Zo niet, dan mag het achter de huizen langs.

We hebben deze opties wel op de radar.

2 meter op de bestaande dijk zetten, daar is die dijk toch veel te smal voor?

Dan hebben we de ruimte van het koelwaterkanaal nodig. Koelwaterkanaal is buiten gebruik. Er zijn verschillende opties voor verplaatsing van de haven.

Haven is een enorme kans voor Buggenum. Hoe kunnen we dit gebied kwalitatief verbeteren. Voorafgaand aan het atelier is het goed om deze mogelijkheid te bekijken.

De oranje lijn is gewoon de weg.

De lijn is naast elkaar te gelegd, maar ligt ook op de groene lijn dus op de huidige kering.

Oplossingsrichtingen 2A, 2B en 2C gaan allen uit van versterking van het huidige dijktracé, alleen de uitvoeringswijze verschilt. Bij oplossingsrichting 2A wordt de bestaande dijk buitendijks versterkt, waarbij het koelwaterkanaal gedempt wordt. Bij oplossingsrichting 2B wordt een constructie op de bestaande dijk geplaatst. Bij oplossingsrichting 2C wordt de Dorpsstraat integraal opgehoogd, waarbij binnendijks een talud aanwezig is en buitendijks een constructie.

Ontwikkelingsmaatschappij Limburg is wel bereid tot een deelse demping van het koelwaterkanaal. Jammer dat er niemand van Rijkswaterstaat is aangeschoven, want zodra er ruimte van de rivier is afgenomen moet dat elders gecompenseerd worden.

Wat is het nut van het behouden van het koelwaterkanaal?

Natuur. Dat is een keuze voor het dorp. Als het koelwaterkanaal gedempt kan worden, dan is dat bespreekbaar. Het gedeelte wat hier op de kaart staat had vroeger een open verbinding met de Maas. Bovenstrooms heeft ooit een oude streng gelegen. Landschappelijk gezien zou het mooi zijn om dit te behouden. (OML).

Hoe staan jullie tegenover een demontabele dijken?

Dat is nu nog een heel technisch verhaal. Eerst moeten we kijken wat er mogelijk is, hoe sterk deze moet zijn. Daarnaast moet worden gekeken waar deze zou moeten worden aangelegd.

Alternatief dat de groep in de vorige sessie heeft voorgedragen, zouden wij graag willen laten checken op haalbaarheid, en hoe we dit landschappelijk in kunnen passen.

De schetsen van de vorige keer hebben we nog. Een van de opmerkingen die we gemaakt hebben is dat de bevolking hier kansen ziet om Buggenum nog mooier te maken. Dit is een integrale opgave. Dat kunnen wij als waterschap niet zelf verzinnen, want dat moeten we samen met jullie doen. Dit alternatief willen we graag in ondersteunen door een ontwerpatelier te initiëren en een landschapsarchitect aan het werk te zetten en vervolgens kijken of dit een reëel alternatief is. Pak dan ook gelijk mee dat er mogelijkheden zijn met het dempen van het koelwaterkanaal. De rol van RWS m.b.t. het bergend vermogen is zeer beperkt. Het is maar heel betrekkelijk wat hier gebeurt. Desalniettemin heeft RWS daarin wel wat te zeggen als Bevoegd Gezag. Daarvoor moet gecompenseerd worden.

Worden er ook andere gebieden voor waterberging betrokken in dit programma?

Het deltaprogramma (lange termijnmaatregelen) zit er nog niet in. Wat wij nu afspreken: wij houden een ontwerpatelier en schakelen een landschapsarchitect in om dit te visualiseren. en komen daarna bij jullie terug. Wij kunnen niet beloven dat als we dit gaan uitzoeken, dat dit ook automatisch de keuze wordt.

Dit is alleen een optie zolang er geen definitieve dijk komt. Er moeten eerst een paar dingen duidelijk zijn voordat dit een interessante optie kan zijn voor het einde van de Dorpsstraat.

Een glazen wand zou mooi zijn, maar ik kan nu niet beoordelen hoe dat er uit gaat zien.

Dat is iets waar het technisch team nu mee bezig is, om hier berekeningen aan te doen. Wat betreft een demontabele wand, daar moeten we wel voorzichtig in zijn. We kunnen nu daar niks voor beloven. We kunnen volgende keer wel komen met wat meer mogelijke richtingen hoe een demontabele wand mogelijk zou zijn.

Daarvoor is begrip, maar het is zonde om hier veel tijd in te steken, als er uiteindelijk toch een dijk komt. We willen het graag zien, hoe dit er dan uit komt te zien. De overgang van sectie 1 naar sectie 2, daar liggen heel veel mogelijkheden voor recreatie. Er zijn mogelijkheden om hier viswater te creëren, een meertje om in de zomer te recreëren.

Er moet afstemming komen met Rijkswaterstaat. Wij streven ernaar om eind mei hier meer duidelijkheid over te hebben. We nodigen ze ook uit bij het ontwerpatelier.

Sectie 3:

Er moet dan ook een oplossing komen voor het zwaarder landbouwverkeer.

Sectie 4:

Hoe zit het met hoge schadeclaims als je voor A kiest? De bedrijven die dan buitendijks komen te zitten, hebben dan bijvoorbeeld ook geen uitbreidingsmogelijkheden meer.

Liggen nu ook in het waterbergend gebied, dus ze houden dezelfde beperkingen. Het deel buitendijks blijft waterbergend voor de Maas.

Hoe hoog wordt 4A?

Gaan we de komende tijd uit zoeken met het technische team.

Moet niet alles 22m boven NAP zijn?

Daar worden nu berekeningen aan gedaan.

Als je voor 4B zou kiezen moet er nogal wat gedaan worden aan de toegang tot percelen, en dat zijn er nogal wat. Heb geen flauw idee hoe hoog deze dijk moet worden. Je hebt wel iedereen veilig dan. De hoogte hangt van de precieze plek af, maar daar hebben we komende maanden duidelijkheid over.

Dat is een belangrijke afweging. Omdat bedrijven daar nu liggen, liggen ze daar al. Ze hebben dan geen recht op bescherming. Er verandert voor hen eigenlijk niets.

Voorkeur gaat uit naar 4B, aangezien iedereen beschermt is. Dan heb je later nooit meer discussie van 'hadden we maar'. Daarnaast heb je voor 4A nauwelijks plaats i.v.m. de huizen. Als je de hoek omgaat bij 4b, wordt daar nog rekening gehouden met landschappelijke structuren? De ruilverkaveling heeft de wegenstructuur toentertijd gerespecteerd (vanuit heemkunde).

Dat wordt verder meegenomen in een later stadium.

Bij 4A heb je een cultuurhistorisch voetpad.

8. Afsluiting, evaluatie en rondvraag

Graag in contact met landschapsarchitectuur vòòr de volgende bijeenkomst.

We willen ook ontwerpen tijdens die sessie.

We hebben een programma van eisen uit de omgeving, waaruit de landschapsarchitect al de nodige informatie kan halen.

Een van de bewoners komt met de uitnodiging om een dag met hem op pad te gaan om de omgeving te bekijken.

Het is een goed idee om in de voorbereiding van het ontwerpatelier om eens te gaan kijken. Die uitnodiging nemen we graag aan. De landschapsarchitect gaat een aantal dingen op papier zetten. Wil er wel bij zeggen dat dit een gecombineerde opgave is, en niet alleen van het waterschap. Ook de gemeente heeft hier een rol in.

Zien graag terugkomen dat er iets mee gedaan is, ook met taxatie en schadecompensatie, keringen, typen constructie en een inschatting of dit überhaupt haalbaar is (qua kosten). Hoe zit het in Roermond met de kades, moet daar wat veranderen?

Een groot deel van de kades is aangelegd voor de oude norm. Dat kan betekenen dat ze bij een volgende toetsronde worden afgekeurd op hoogte.

Wat gebeurt er eigenlijk bij Asselt, aan de overkant van de Maas?

Voor een volgende keer, we gaan bekijken hoe dit in het programma of Deltaprogramma zit.

Volgende sessie - bij voorkeur 's avonds

We verwachten in mei-juni elkaar weer te zien. Het is duidelijk waar jullie extra info over willen hebben. We kunnen tijdens de volgende sessie nog geen extra info geven over kosten en over de glazen kering. Daarvoor is meer tijd nodig. Voorkeur voor een volgende sessie is in mei. Randvoorwaarde is een bezoek om eerst eens te kijken hoe het er daadwerkelijk uitziet.

Voor contact met de omgevingsmanagers kunt u mailen naar het algemene mailadres: dijkversterking@waterschaplimburg.nl onder vermelding van dijktraject Buggenum. De mail wordt dan doorgezet naar de juiste personen.